

INTERVJU / Yulia Roschina, gledališka režiserka

Znani lik v svetu nezavednega

✎ Sandra Krkoč

Nocoj bo na malem odru SNG Nova Gorica premierno uprizorjena predstava *Gospa Bovary* po motivih istoimenskega romana Gustava Flauberta in v režiji mlade ustvarjalke **Yulie Roschina**, ki je pri postavitvi sledila povsem sveži prireditvi besedila, ki jo je napisal Nebojša Pop Tasić. Večna klasika, ki pripoveduje o ženskih potrebah, je doživela že številne interpretacije, ustvarjalci tokratne uprizoritve pa obljublajo zmago čustev nad razumom. Režiserka, ki se je doslej preizkusila na različnih odrih, vse od opernega prek plesnega pa do lutkovnega, je ob postavitvi svoje druge dramske predstave v slovenskih institucionalnih gledališčih dopustila, da se ideje rojevajo skozi sam proces, zato je projekt nastajal v sodelovanju z igralskim ansamblom in drugimi soustvarjalci.

Sami ste dali pobudo, da se za predstavo *Gospa Bovary* napiše povsem sveže besedilo. Kje so bili razlogi za to?

Umetniška vodja **SNG Nova Gorica** Martina Mrhar mi je ponudila neko že obstoječo predlogo, a se mi je zazdelo, da je morda ta zgodba vredna globljega raziskovanja in večje senzibilnosti. *Gospa Bovary* je doslej doživela ogromno interpretacij, ki temeljijo na obsojanjih, zato je bila moja želja, da bi ta zgodba zazvenela drugače, da bi razgrnila emocionalni svet Emme in Charlesa Bovaryja ter dala gledalcu priložnost, da ju začuti. Vse to me je napeljalo na Nebojša Popa Tasića.

Kje je v novem besedilu Nebojša

Popa Tasića zaznati nadgradnje ali odmike v primerjavi

s Flaubertovim originalom?

Nebojša je ohranil Flaubertov duh pisanja. Vsa dejstva in celotna zgodba, ki nam je že znana iz romana, so pojasnjeni na samem začetku predstave, nato pa se začne drug vpogled v vsebino, ki ne deluje na podatkovni, ampak emocionalni ravni. Njegovo besedilo skupaj z interpretacijo napisanega doživljam predvsem kot svet nezavednega, v katerem se večina stvari dogaja bolj na simbolni kot pa na konkretni ravni.

Kakšno Emme Bovary bomo pravzaprav videli, modernejšo in prilagojeno današnjemu času?

Da in ne. Čeprav se nismo ravno držali obdobja, v katerem je bila ustvarjena *Gospa Bovary*, način pisanja, jezik in estetika morda malo spominjajo na čas 19. stoletja. Sicer pa se v predstavi nenehno prepletajo različni prostori in časi, tako da včasih ni povsem razvidno, ali se stvari dogajajo prav zdaj, ta trenutek, ali pa gre za spomin. Morda pa je svet, ki ga gledamo, le Emmina izmišljotina.

Zakaj se po vašem mnenju lik Emme Bovary tako pogosto vrača v številne filmske in odrske adaptacije?

Morda zato, ker se nenehno ponavlja isti pristop. Zgodbe Emme Bovary ni mogoče razumeti, saj bodo v tem primeru ljudje vedno razdvojeni, lahko pa jo začutimo. Dokler ne bomo odprli svojega srca in sočutili soljudi, bomo lik Emme Bovary oživljali znova in znova.

Zaradi romana *Gospa Bovary* se je moral Flaubert zagovarjati na sodišču. Menite, da je tudi danes to besedilo mogoče brati kot kontroveržno?

Seveda, saj v Bibliji še danes piše, da je ženska grešnica. Na krščanski veri pa tako rekoč temelji celotna zahod-

na civilizacija. Vprašanje je seveda, zakaj je ta zgodba vzbudila toliko agresije in prerekanja med različnimi stranmi ter kaj je tisto v njej, kar povzroča toliko negotovanja. Največjo vlogo sta po mojem mnenju odigrali krščanska morala in etika, ki imata določene poglede na to, kaj je grešno in kaj ne, kaj je prav in kaj narobe. Žensko posledično postavlja v podrejen položaj, saj o njej nikoli ne govorita kot o človeku.

Uprizoritev temelji na različnih izraznih sredstvih...

Da, sama zgodba nas je popeljala do svojega lastnega izraza. Uporabili smo tako besede kot podobe, tako glasbo kot tišino in tako ozaveščeno telo kot tudi ples, skratka vse, kar se v gledališču lahko uporabi, da je zgodba čim bolj večplastno predstavljena.

Med samo uprizoritvijo Gospe Bovary bodo gledalci sedeli kar na odru. Kaj je botrovalo tej potezi?

Do te odločitve je prišlo povsem iracionalno. Ta predstava je intimna izpoved Emme in Charlesa, ki za to, da doseže srca ljudi, potrebuje intimno atmosfero. Zato smo se odločili, da bo gledalec del predstave in tako aktiven v svoji poziciji. Zavedam se, da je bila odločitev pogumna, vendar nujna, saj nam Emma Bovary zastavlja vprašanja, nas sooča in nam postavlja ogledalo. ✕

Vprašanje je seveda, zakaj je ta zgodba vzbudila toliko agresije in prerekanja med različnimi stranmi ter kaj je tisto v njej, kar povzroča toliko negotovanja. Največjo vlogo sta po mojem mnenju odigrali krščanska morala in etika.

Page: 18

Reach: 112000

Country: SLOVENIA

Size: 621 cm2

2 / 2

»Gospa Bovary je doslej doživela ogromno interpretacij, ki temeljijo na obsojanjih, zato je bila moja želja, da bi ta zgodba zazvenela drugače, da bi razgrnila emocionalni svet Emme in Charlesa Bovaryja,« razkriva režiserka Yulia Roschina.

☛ Simon Kovačič